บำเหน็จบำนาญ

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494
- พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2539

สิทธิในการรับบำเหน็จบำนาญ

ความหมาย

- **บำเหน็จ** คือ เงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมา ซึ่งจ่ายเป็นเงินก้อนครั้งเดียว
- **บำนาญ** คือ เงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมา ซึ่งจ่ายเป็นรายเดือน

บำเหน็จบำนาญ

ประเภทของบำเหน็จบำนาญ

- บำเหน็จบำนาญปกติ
- บำนาญพิเศษ
- บำเหน็จตกทอด
- บำเหน็จดำรงชีพ

บำเหน็จบำนาญปกติ

บำเหน็จบำนาญปกติ

ผู้มีสิทธิได้รับ

- เป็นข้าราชการตามกฎหมาย
- รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณรายจ่ายประเภทงบบุคลากร
- เข้าเหตุใดเหตุหนึ่งใน 4 เหตุ
- ไม่เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้มีสิทธิ

บำเหน็จบำนาญปกติ

- **ผู้มีสิทธิได้รับต้องเข้าเหตุใดเหตุหนึ่งดังนี้**
  - เหตุทดแทน (มาตรา 11)
  - เหตุทุพพลภาพ (มาตรา 12)
  - เหตุสูงอายุ (มาตรา 13)
  - เหตุรับราชการนาน (มาตรา 14)
  - บำเหน็จ (มาตรา 17)

บำเหน็จบำนาญปกติ

<u>เหตุทดแทน</u>

ทางราชการสั่งให้ออกจากราชการ ยุบ / เลิกตำแหน่ง / ผลของรัฐธรรมนูญ / ทหารออกจากกองหนุนเบี้ยหวัด

<u>เหตุทุพพลภาพ</u>

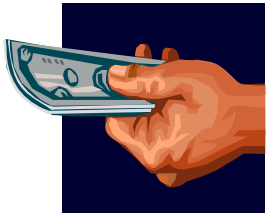

- ป่วยเจ็บทุพพลภาพ
- แพทย์ที่ทางราชการเห็นว่าไม่สามารถรับราชการในตำแหน่งหน้าที่ต่อไปได้

บำเหน็จบำนาญปกติ

- **<u>เหตุสูงอายุ</u>**

  อายุตั้งแต่ 50 ปีบริบูรณ์ ขึ้นไป / กรณีเกษียณอายุ

- **<u>เหตุรับราชการนาน</u>**

  มีเวลาราชการตั้งแต่ 25 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป

บำเหน็จบำนาญปกติ

- **<u>เหตุทดแทน / เหตุทุพพลภาพ / เหตุสูงอายุ</u>**

  - ถ้ามีเวลาราชการตั้งแต่ 1 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป แต่ไม่ถึง 10 ปีบริบูรณ์ **มีสิทธิรับบำเหน็จ**
  - ถ้ามีเวลาราชการตั้งแต่ 10 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป **มีสิทธิรับบำนาญ**

- **<u>เหตุรับราชการนาน</u>** มีสิทธิรับบำเหน็จหรือบำนาญก็ได้
- **ผู้มีสิทธิรับบำนาญขอเปลี่ยนเป็นรับบำเหน็จก็ได้**

บำเหน็จบำนาญปกติ

<u>บำเหน็จ</u> มาตรา 17 หรือ มาตรา 47 (พ.ร.บ. กองทุนฯ)

- ลาออกจากราชการ
- มีเวลาราชการสำหรับคำนวณครบ 10 ปีบริบูรณ์ (9 ปี 6 เดือน)
- ไม่มีสิทธิได้รับด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งใน 4 เหตุ

บำเหน็จบำนาญปกติ

<u>เวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ</u>

- **เวลาปกติ**
  - วันเริ่มรับราชการ ถึง วันสุดท้ายที่ได้รับเงินเดือน
- **เวลาทวีคูณ**
  - ทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด
  - ปฏิบัติหน้าที่ในเขตประกาศกฎอัยการศึก

บำเหน็จบำนาญปกติ

เวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ

- **การตัดเวลาราชการ**
  - เวลาที่ไม่ได้รับเงินเดือน
  - วันลาในระหว่างประกาศกฎอัยการศึก

บำเหน็จบำนาญปกติ

การนับเวลา ตาม พ.ร.บ.กองทุนฯ

มาตรา 66

- **การนับเวลาราชการเพื่อให้เกิดสิทธิ**
  - ให้นับจำนวนปี เศษของปีถ้าถึงครึ่งปีให้นับเป็นหนึ่งปี
- **การนับเวลาเพื่อคำนวณ**
  - ให้นับจำนวนปีรวมทั้งเศษของปีด้วย
  - ให้นับสิบสองเดือนเป็นหนึ่งปี
  - ให้นับสามสิบวันเป็นหนึ่งเดือน

วิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญปกติ

พ.ร.บ. 2494

- บำเหน็จ = เงินเดือนเดือนสุดท้าย X เวลาราชการ

- บำนาญ = $\frac{\text{เงินเดือนเดือนสุดท้าย x เวลาราชการ}}{50}$

(ไม่เกินเงินเดือนเดือนสุดท้าย)

วิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญปกติ

พ.ร.บ. กองทุนฯ

- บำเหน็จ = เงินเดือนเดือนสุดท้าย X เวลาราชการ

- บำนาญ = $\frac{\text{เงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย x เวลาราชการ}}{50}$

(ไม่เกิน 70% ของเงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย)

สิทธิประโยชน์ของสมาชิก กบข.

1) บำเหน็จหรือบำนาญ
2) เงินสะสม ร้อยละ 3 – 15
(หักจากเงินเดือนก่อนหักภาษี ไม่รวมเงินเพิ่มทุกประเภท)
3) เงินสมทบ ร้อยละ 3 (รัฐสมทบ)
4) เงินประเดิม ร้อยละ 2 (โดยประมาณ)
5) เงินชดเชย ร้อยละ 2
6) ผลประโยชน์ของ
   * เงินสะสม
   * เงินสมทบ
   * เงินประเดิม
   * เงินชดเชย

บำนาญพิเศษ

บำนาญพิเศษ

- **พฤติการณ์**
  - ได้รับอันตรายจนพิการ
  - ได้รับการป่วยเจ็บ
  - ถึงแก่ความตาย

+

แพทย์ลงความเห็นว่าไม่สามารถรับราชการต่อไปได้อีกเลย

- **สาเหตุ**
  - ปฏิบัติราชการในหน้าที่
  - ถูกประทุษร้าย เพราะเหตุกระทำการตามหน้าที่

บำนาญพิเศษ

- **เงื่อนไข**
  - ไม่ใช่ความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง
  - ไม่ใช่ความผิดของตนเอง
- **การคำนวณบำนาญพิเศษ**
  - กรณีทุพพลภาพ

    เจ้ากระทรวงกำหนด (ตามสมควรแก่เหตุ ประกอบความพิการและทุพพลภาพ)
  - กรณีตาย

    เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

การแบ่งจ่ายบำนาญพิเศษ

- **บิดาและมารดา**

  : 1 ส่วน ได้รับจนตลอดชีวิต

- **คู่สมรส**

  : 1 ส่วน ได้รับจนตลอดชีวิต เว้น สมรสใหม่

- **บุตร**

  : 2 ส่วน (ถ้ามี 3 คนขึ้นไป รับ 3 ส่วน)

  : รับถึง 20 ปีบริบูรณ์ หรือ กำลังศึกษารับถึง 25 ปีบริบูรณ์

การแบ่งจ่ายบำนาญพิเศษ

- **ในกรณีไม่มีทายาท** ให้จ่าย
  - ผู้อุปการะ
  - ผู้อยู่ในอุปการะ

- ตามส่วนที่เจ้ากระทรวงกำหนด
- อายุไม่ถึง 20 ปีบริบูรณ์ ให้ได้รับอย่างบุตร
- ไม่เข้าลักษณะดังกล่าวให้ได้รับ 10 ปี

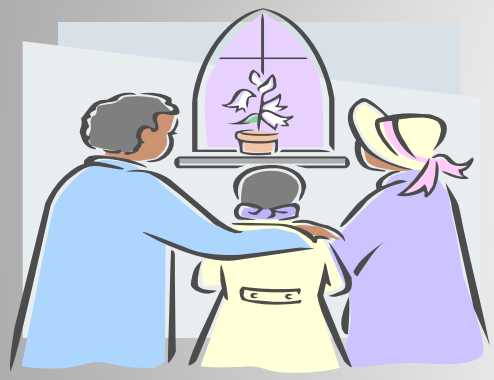

บำเหน็จตกทอด

บำเหน็จตกทอด

ข้าราชการตาย

1. เหตุปกติ

เป็นโรคหรือเจ็บป่วย

2. เหตุผิดปกติธรรมชาติ

อุบัติเหตุกระทำ หรือถูกกระทำถึงแก่ความตาย

ซึ่งไม่ได้เกิดจากการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงของตนเอง

บำเหน็จตกทอด = เงินเดือนเดือนสุดท้าย × เวลาราชการ

บำเหน็จตกทอด

- **ผู้รับบำนาญตาย**

  30 เท่าของบำนาญ + ช.ค.บ.

  หัก บำเหน็จดำรงชีพ (ส่วนที่ขอรับไปแล้ว)

การแบ่งจ่ายบำเหน็จตกทอด

จ่ายให้ทายาท ดังนี้

- บิดา มารดา 1 ส่วน
- คู่สมรส 1 ส่วน
- บุตร 2 ส่วน (บุตร 3 คนขึ้นไป 3 ส่วน)

<u>กรณีไม่มีทายาท</u>

ให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งผู้ตายแสดงเจตนาไว้ต่อส่วนราชการเจ้าสังกัด (ตามแบบและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด)

บุตรที่ชอบด้วยกฎหมาย

- บิดามารดาจดทะเบียนสมรสกัน
- บิดาจดทะเบียนรับรองบุตร
- บุตรบุญธรรม
- บุตรตามคำพิพากษาของศาล

หนังสือแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับบำเหน็จตกทอด

แบบหนังสือแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับบำเหน็จตกทอด

- ☑ ตามแบบและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด
- ☑ ระบุชื่อบุคคลธรรมดา (ไม่จำกัดจำนวน)
- ☑ ยื่นต่อเจ้าหน้าที่
- ☑ เก็บหนังสือไว้ 1 ฉบับ

ใช้พินัยกรรมไม่ได้

บำเหน็จดำรงชีพ

บำเหน็จดำรงชีพ

เงินที่จ่ายให้แก่ผู้รับบำนาญเพื่อช่วยเหลือการดำรงชีพ โดยจ่ายให้ครั้งเดียว

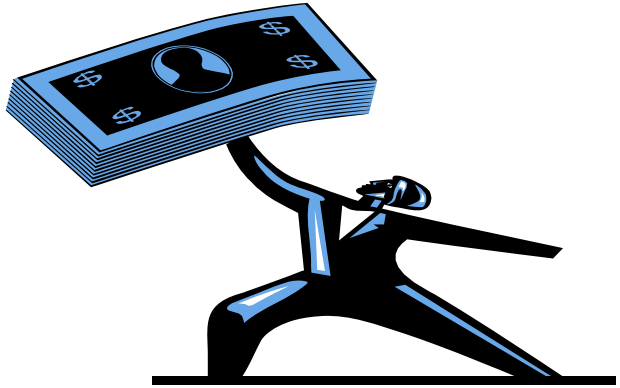

บำเหน็จดำรงชีพ

จ่ายในอัตรา

- ไม่เกิน 15 เท่าของบำนาญรายเดือนที่ได้รับ
- อัตราและวิธีการตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

กรณีได้รับทั้งบำนาญปกติ
และบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ
ให้นำมารวมกันคิดเป็นบำนาญรายเดือน

บำเหน็จดำรงชีพ

กฎกระทรวงกำหนดอัตราและวิธีการรับบำเหน็จดำรงชีพ พ.ศ. 2546 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2551

- ขอรับได้ 15 เท่าของบำนาญรายเดือน แต่ไม่เกิน 2 แสนบาท
- อายุ 65 ปีบริบูรณ์ ขอรับในส่วนที่เกิน 2 แสนบาทได้อีก แต่ไม่เกิน 4 แสนบาท

บำเหน็จดำรงชีพ

การขอรับ

- ขอรับได้พร้อมกับการขอรับบำนาญ หรือ
- ขอรับได้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม – 31 ธันวาคม ของทุกปี
- กรณีต้องหาว่ากระทำความผิดวินัยหรือความผิดอาญา ก่อนออกจากราชการ จะขอรับได้เมื่อกรณีหรือคดีถึงที่สุด และมีสิทธิรับบำนาญ

บำเหน็จค้ำประกัน

โครงการกู้เงินกับสถาบันการเงิน

โดยนำสิทธิในบำเหน็จตกทอด

ไปเป็นหลักทรัพย์ประกันการกู้เงิน

บำเหน็จตกทอด

−

บำเหน็จดำรงชีพ

=

บำเหน็จค้ำประกัน

การขอใช้สิทธิ

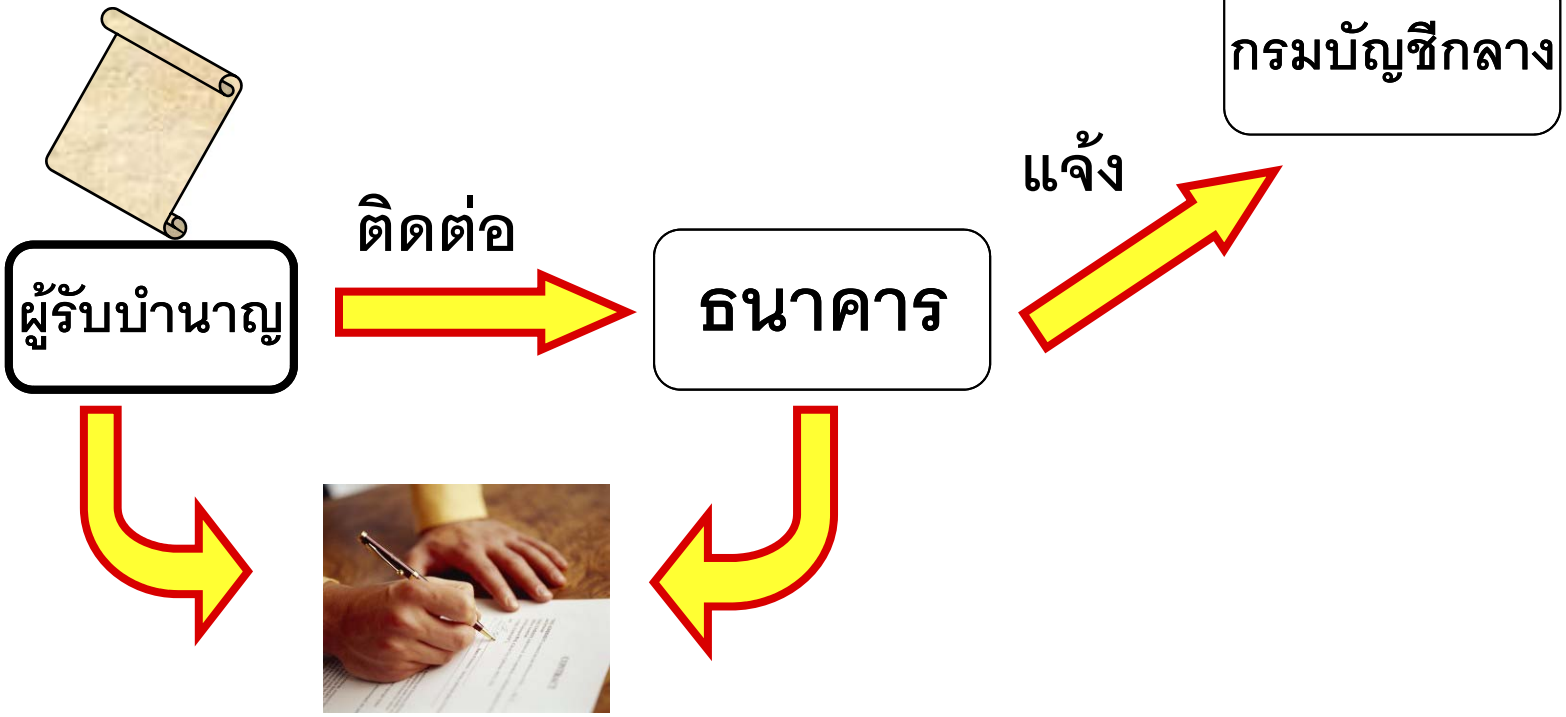

ทำสัญญากู้เงิน

การชำระหนี้ตามสัญญากู้เงิน

บำนาญ

กรมบัญชีกลาง

ระบบ

จ่ายตรงฯ

ชำระหนี้

ธนาคาร

ผู้รับบำนาญ

บำนาญ

ส่วนที่เหลือ

* ทุก ๆเดือน จนกว่าจะชำระหนี้ครบถ้วน

การชำระหนี้ตามสัญญากู้เงิน

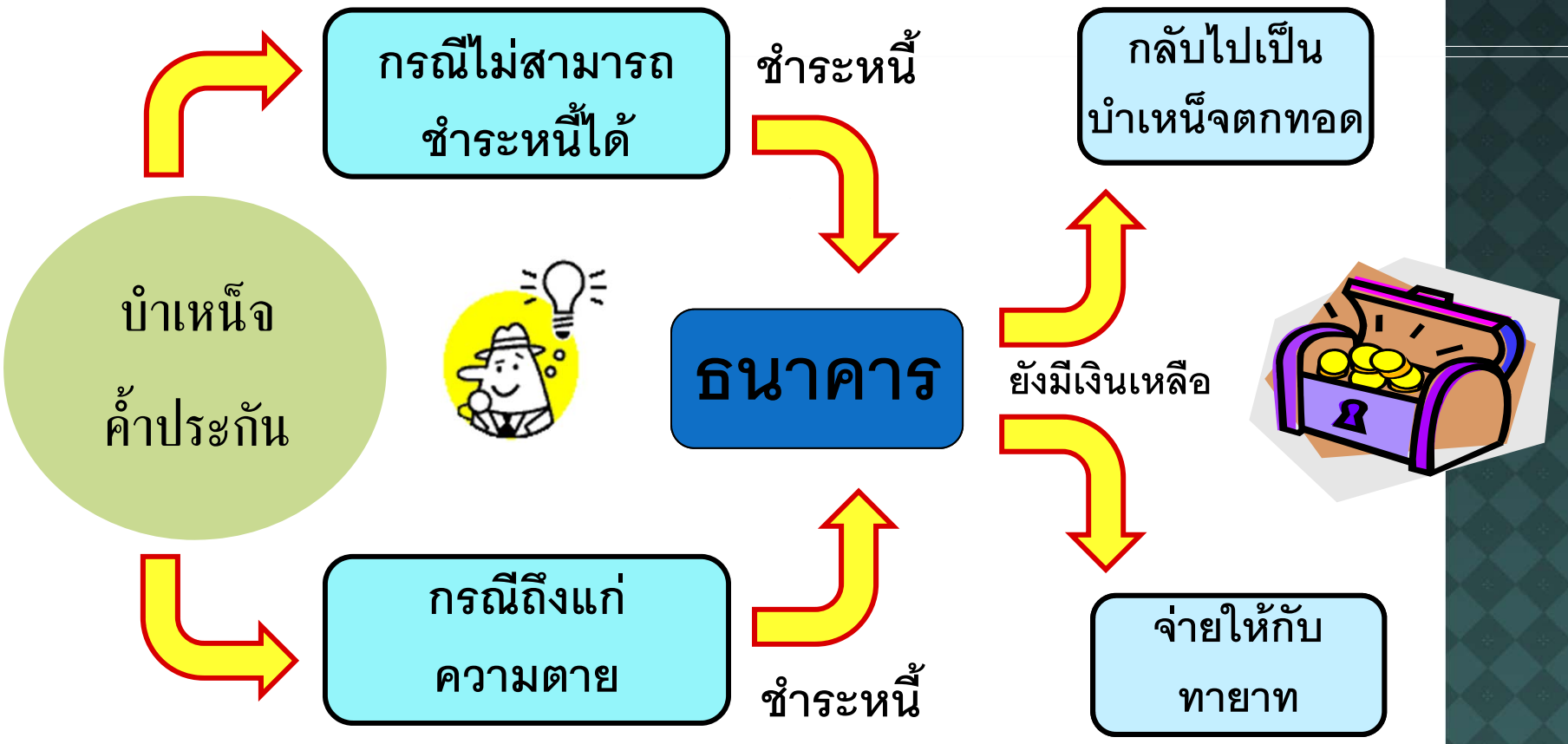

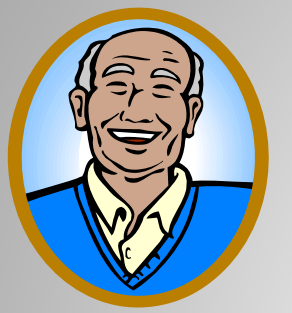

เงินช่วยค่าครองชีพ ผู้รับเบี้ยหวัด บำนาญ (ช.ค.บ.)

เงินช่วยค่าครองชีพ ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ช.ค.บ.)

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชกฤษฎีกาเงินช่วยค่าครองชีพ ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ พ.ศ. 2521

เงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ช.ค.บ.)

ช.ค.บ. มาตรา 4 นว (ประกันรายได้ขั้นต่ำ)

- ได้รับเบี้ยหวัดหรือบำนาญรวมกับ ช.ค.บ. ต่ำกว่าเดือนละ 6,000 บาท ให้ได้รับ ช.ค.บ. เพิ่มอีกในอัตราเดือนละเท่ากับส่วนต่างของจำนวนเงิน 6,000 บาท

* แก้ไขโดย พรฎ.เงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2552

ขอขอบคุณทุกท่าน
แล้วพบกันใหม่โอกาสหน้า